

Ember és természet kapcsolatrendszerének vizsgálata a földrajztudományban

Kőszegi Margit – Bottlik Zsolt – Telbisz Tamás – Mari László
Eötvös Loránd Tudományegyetem

Egységes földrajzi vizsgálat elvégzésére tesz kísérletet kutatócsoportunk (Telbisz Tamás, Mari László, Bottlik Zsolt, Kőszegi Margit), amelynek elméleti háttereként hosszas tanakodás után a possibilizmust jelöltük meg. A közös munka során számos kihívással szembesülünk, melynek egyike annak meghatározása, miként építhetjük fel possibilista nézőpontból a közös természet- és társadalomföldrajzi kutatásunkat. Előadásunkban a kutatómunka azon fázisát szeretnénk bemutatni, amelyben körüljártuk a kapcsolattudományi irányzat és benne a possibilizmus elméletének létét, hatását a geográfiában.

Az intézményesülő földrajztudomány számára igen fontos kérdés volt ember és természet kapcsolatának meghatározása. Lényegében ez a kérdéskör hívta életre a társadalomföldrajzot, ami a 20. század folyamán egyre inkább társadalomtudományi jelleget öltött. Előadásunk első felében a hőskort és benne a possibilizmus születését járjuk körül, majd a kapcsolattudományi irányzat 20. századi utóéletét és hatását mutatjuk be. Végezetül arra is válaszokat keresünk, hogyan és miért jelentkezik a 21. században is ez a nézőpont, van-e létjogosultsága a posztmodern geográfiában.

Kutatásunkat a nemzetközi tudományhoz szeretnénk pozicionálni, ezért arra is rávilágítunk, hogyan kapcsolódik a hazai földrajz ember és természet kapcsolatának vizsgálatához, mikor milyen hatások jelentkeztek a magyar geográfiában.

Amellett tehát, hogy bemutatjuk az irányzat jelentőségét az intézményesülő földrajztudományban, bemutatjuk utóéletét is, valamint relevanciáját a 21. századi kutatásokban. Bizonyítani kívánjuk, hogy a possibilizmus igen jelentős hagyományokkal rendelkezik a hazai geográfiában, ezért valóban kiindulópontja lehet egységes földrajzi vizsgálatoknak. Ahogyan ez a téma a külföldi szakmai köröket is állandó vitákra sarkallja, bízunk benne, hogy előadásunkkal a hazai tudomány képviselőinek érdeklődését is felkeltjük kutatási eredményeink iránt.